

Nuværende og fremtidig tildeling efter socioøkonomiske kriterier

Baggrund

Med budgetaftalen for budget 2023 blev det politisk besluttet, at der skulle udarbejdes en ny ressourcefordelingsmodel for skoleområdet baseret på tre hovedelementer:

1. Et grundbeløb pr. skole, der dækker den basale ledelse og administration
2. Et tillæg pr. skole på baggrund af socioøkonomiske kriterier, der dækker skolens inklusions, AKT- og sprogindsatser, og som erstatter hidtidige tildelinger til inklusion, særlige tildelinger til enkeltelever og -klasser samt dansk som andetsprog-undervisningen
3. et beløb pr. elev, der dækker udgifter til undervisning, materialer, IT, kompetenceudvikling samt yderligere variable udgifter til ledelse og administration.

Ressourcmodellen er udarbejdet ultimo 2022/primo 2023, og blev besluttet i Byrådet 23.1.2023. Ressourcmodellen trådte i kraft i skoleåret 2023/24.

Ift. punkt 2 fordeles tillægget i dette skoleår på baggrund af den fordelingsnøgle, der blev anvendt i den tidligere ressourcefordelingsmodel for inklusionspuljen. Det skyldes, at det ikke har været muligt at lave en ny mere præcis fordelingsnøgle, før den faktiske fordeling af elever på de enkelte skoler var kendt.

En ny mere præcis fordelingsnøgle bygger på den forudsætning, at de skoler, hvor elevernes sandsynlighed for at blive visiteret til specialundervisning er størst, også er de skoler, der skal have den største ressource ift. at kunne inkludere eleverne.

Nuværende fordelingsnøgle

Den nuværende fordelingsnøgle bygger på seks udvalgte kriterier, som er politisk udvalgte for mere end 10 år siden. Hvert enkelt kriterie vægter lige meget i modellen ift. fordeling af det socioøkonomiske tillæg. Rent praktisk bestilles et særudtræk fra Danmarks Statistik på de valgte kriterier på elever på de enkelte skoler. Dvs. for hver forekomst på en elev ift. kriterierne, udløser det 'et point' på den givne skole. Den samlede pulje er herefter fordelt mellem skolerne ud fra den enkelte skoles samlede antal 'point'. Det nuværende datasæt er fra februar 2020 (skoleår 2019/20), og har normalt været opdateret ca. hvert 3. år. Data fra de lukkede skoler er fordelt efter en forventet nøgle til de modtagende skoler.

I og med at kriterierne er politisk udvalgte, er det ikke undersøgt, hvilken betydning de enkelte kriterier har ift. elevernes sandsynlighed ift. at blive visiteret til specialundervisning.

Variable i den nuværende (egenudviklede) model til socioøkonomisk fordeling

Barn af enlige forældre

Herkomst

Uddannelsesniveau for familien

Arbejdsmarkedstilknytning for familien

Indkomstniveau for familien

Indkomsterstattende ydelser for familien

Fremtidig fordelingsnøgle

Index100 har på vegne af Slagelse Kommune udarbejdet en ny fordelingsnøgle på baggrund af faktiske elever pr. 5. september 2023 på de enkelte skoler.

Fordelingsnøglen er udarbejdet i en statistisk datadreven model med 60 variable for forskellige demografiske, socioøkonomiske og sundhedsmæssige baggrundsforhold. Modellen bygger på oplysninger om alle ca. 630.065 grundskoleelever i Danmark og deres forældre. Dvs. vægtningen af de 60 variable bygger på faktiske mønstre i visitationen til specialundervisning. En datadreven fremgangsmåde betyder således, at man undgår skøn i vægtningen af de enkelte kriterier.

Variable i den fremtidige (statistiske) model ift. socioøkonomisk fordeling
Elevens alder
Elevens køn
Skolestartsalder
Eleven har haft kontakt med speciallæge inden for de seneste 5 år
Indlæggelsesdage ved barnet
Barnets kontakter med almenpraktiserende læge
Barnets fødselsvægt
Eleven er blevet behandlet for sygdomme i nervesystemet inden for de seneste 5 år
Eleven er blevet behandlet for sygdomme i øje inden for de seneste 5 år
Eleven er blevet behandlet for sygdomme i øret mv. inden for de seneste 5 år
Eleven er blevet behandlet for medfødte misdannelser og kromosomanomalier inden for de seneste 5 år
Eleven er blevet behandlet for motoriske handicaps inden for de seneste 5 år
Eleven er diagnosticeret andre somatiske lidelser
Eleven er diagnosticeret mentalt retarderet inden det sjette leveår
Eleven er diagnosticeret med autisme, Aspergers syndrom, ol. inden det sjette leveår
Eleven er diagnosticeret andre mentale udviklingsforstyrrelser inden det sjette leveår
Eleven er diagnosticeret med ADHD eller lignende adfærdsforstyrrelser inden det sjette leveår
Eleven er diagnosticeret med andre adfærdsforstyrrelser inden det sjette leveår
Eleven er diagnosticeret med øvrige psykiske lidelser inden det sjette leveår
Antal børn i familien
Første barn i børneflokk
Sidste barn i børneflokk
Elevens forældre er samboende
Moderen er skilt eller enke
Faderen er skilt eller enkemand
Moderne er enligforsørger
Moderens forsørgelsesstatus ukendt
Mindst én af forældrene er døde
Moderens alder ved barnets fødsel
Faderens alder ved barnets fødsel

Moderens alderskorrigerede uddannelseslængde
Faderens alderskorrigerede uddannelseslængde
Ingen uddannelse registreret for moderen
Ingen uddannelse registreret for faderen
Moderens beskæftigelsesstatus
Faderens beskæftigelsesstatus
Moderens alderskorrigerede indkomst
Faderens alderskorrigerede indkomst
Moderens kontakter med almenpraktiserende læge
Moderen har haft kontakt med speciallæge inden for de seneste 5 år
Moderen har haft kontakt med en tandlæge inden for de seneste 5 år
Indlæggelsesdage ved moderen
Moderen er diagnosticeret med ADHD eller lignende adfærdsforstyrrelser inden for de seneste 5 år
Moderen er diagnosticeret med øvrige psykiske lidelser inden det sjette leveår
Faderens kontakter med almenpraktiserende læge
Faderen har haft kontakt med speciallæge inden for de seneste 5 år
Faderen har haft kontakt med en tandlæge inden for de seneste 5 år
Indlæggelsesdage ved faderen
Faderen er diagnosticeret med ADHD eller lignende adfærdsforstyrrelser inden for de seneste 5 år
Faderen er diagnosticeret med øvrige psykiske lidelser inden det sjette leveår
Eleven har haft kontakt med en børnelæge inden for de seneste 5 år
Moderne har haft kontakt med en praktiserende psykiater
Faderen har haft kontakt med en praktiserende psykiater
Lav apgarscore
Eleven har medfødte misdannelser
Graviditetskomplikationer ifm. barnets fødsel
Modernes BMI ifm. graviditet
Inden data vedrørende barnets fødsel
Eleven er anbragt uden for hjemmet

Konsekvenser af ændret fordelingsnøgle for socioøkonomisk tillæg

Den fremtidige fordelingsnøgle omfordeler ressourcerne, og der er stor forskel på, hvordan de enkelte skoler bliver påvirket. Index100 har ofte oplevet, at der kommer store ændringer ved overgangen fra en tidligere model, som bygger på udvalgte kriterier eks. fra Danmarks Statistik, hvilket skyldes, at vægtningen i 'egne' modeller foretages på baggrund af et skøn, mens vægtningen af de 60 variable i deres model er datadreven.

Derudover ses der i den ny model på de faktiske elever på skolerne, hvilket sker ud fra antagelsen om, at det er eleverne, der rent faktisk går på skolen, der er målgruppen ift. faktiske indsats. Den nuværende model ser på elever i distriktet ud fra antagelsen om, at de mest udfordrede elever faktisk også går på distriktsskolen.

Den ny fordelingsnøgle er primært lavet ift. inklusion ud fra sandsynligheden for specialundervisning og den antagelse, at de forhold, der øger behovet ift. specialundervisning, også øger behovet for inkluderende indsats.

Det socioøkonomiske tillæg i Slagelse Kommune skal dog udover inklusionsopgaven også dække opgaver som AKT- og sprogindsatser samt dansk som andet sprog (DSA). I den statiske model, der ligger bag den fremtidige fordelingsnøgle, indgår bl.a. ikke herkomst. Der vil dog være en overvægt af elever med svag socioøkonomi, som har en anden herkomst end dansk. Dermed vil indvandrere ofte have et højere beregnet specialundervisningsbehov end etniske danskere. Såfremt det ønskes at målrette ressourcen til DSA, kan der som i tidligere tildelingsmodel udtages en andel af puljen, der fordeles efter antal elever, der har behov for DSA.

Den store omfordeling kan indikere, at med de kriterier, der er i den nuværende model, er skoler med en overvægt af elever med svag socioøkonomi blevet overkompenseret. Det vil samtidig betyde, at de skoler vil blive hårdest ramt i omfordelingen med den ny model.

Selvom en ny model giver et mere retvisende billede af behovet for ressourcer til inklusion, vil det for enkelte skoler betyde så store udsving, at det kan være vanskeligt at implementere ad en omgang.

Der bliver derfor foreslået fire modeller ift. indfasning, så det er muligt at afbøde konsekvenserne særligt for de skoler, der bliver hårdest ramt af konsekvenserne.

1. Nuværende model anvendes i 2024/25. Indfasning af ny model med 100% i skoleåret 2025/26
2. Indfasning af ny model med 100% i skoleåret 2024/25
3. Nuværende model anvendes med 50% og indfasning af ny model med 50% i skoleåret 2024/25, fuld indfasning i skoleåret 2025/26
4. Indfasning med beløb +/- 1 mio. kr. i skoleåret 2024/25, fuld indfasning i skoleåret 2025/26

Konsekvenserne for skoleåret 2024/25 for model 2 - 4 er opstillet på de næste sider. For model 1 vil konsekvensen i 2024/25 være som kolonnen nuværende tildeling i nedenstående skemaer. For model 1, 3 og 4, vil konsekvensen i skoleåret 2025/26 svare til de fulde beløb opgivet i model 2.

Den fremtidige ramme svarer til det beløb alment skolerne (0. - 9. klasse) får i socioøkonomisk tillæg i skoleåret 2023/24. Dvs. det beløb, X-class får, indgår ikke i den fremtidige fordeling.

De store omfordelingsbeløb indikerer, at der er skoler, der gennem de seneste år har fået for høje beløb til inklusion, samtidig med at der er skoler, der har fået for lave beløb, når der ses på objektive inklusionsbehov via den datadrevne model.

Indfasningsmodel 2: 100% i skoleåret 2024/25

Skole	Forventet andel af samlede behov for inklusionsindsatser	Fremtidig tildeling ved 100% indfasning	Nuværende tildeling	Ændring i kr. (minus er reduktion af budgettet)	Ændring i % af skoledelens samlede budget (excl. SFO)
Antvorskov Skole	15,6%	7.782.072	8.283.363	-501.291	-1,2%
Baggesenskolen	9,7%	4.838.144	5.060.729	-222.585	-0,9%
Broskolen	8,4%	4.173.893	6.155.629	-1.981.736	-8,9%
Dalrose skole	3,6%	1.815.196	1.639.167	176.029	1,6%
Hashøjskolen	2,3%	1.171.285	517.213	654.072	8,7%
Hvilebjergskolen	1,9%	953.935	636.570	317.366	4,5%
Kirkeskovsskolen	1,5%	744.546	453.556	290.990	5,7%
Marievangsskolen	10,9%	5.446.163	6.015.583	-569.420	-1,9%
Nymarksskolen	11,4%	5.690.602	5.601.813	88.789	0,3%
Solskinsskolen**	14,1%	7.040.820	7.034.095	6.725	0,0%
Stillinge Skole	5,2%	2.583.351	1.392.496	1.190.855	8,7%
Søndermarksskolen	6,0%	3.016.711	4.583.302	-1.566.591	-8,1%
Vemmelev Skole	9,3%	4.666.259	2.549.462	2.116.797	9,8%
Total	100,0%	49.922.977	49.922.977	0	

Indfasningsmodel 3: 50% i skoleåret 2024/25, fuld indfasning i skoleåret 2025/26

Skole	Forventet andel af samlede behov for inklusionsindsatser	Fremtidig tildeling ved 50% indfasning år 1	Nuværende tildeling	Ændring i kr. (minus er reduktion af budgettet)	Ændring i % af skoledelens samlede budget (excl. SFO)
Antvorskov Skole	15,6%	8.032.718	8.283.363	-250.645	-0,6%
Baggesenskolen	9,7%	4.949.436	5.060.729	-111.292	-0,5%
Broskolen	8,4%	5.164.761	6.155.629	-990.868	-4,4%
Dalrose skole	3,6%	1.727.181	1.639.167	88.014	0,8%
Hashøjskolen	2,3%	844.249	517.213	327.036	4,4%
Hvilebjergskolen	1,9%	795.252	636.570	158.683	2,2%
Kirkeskovsskolen	1,5%	599.051	453.556	145.495	2,9%
Marievangsskolen	10,9%	5.730.873	6.015.583	-284.710	-1,0%
Nymarksskolen	11,4%	5.646.208	5.601.813	44.394	0,2%
Solskinsskolen**	14,1%	7.037.458	7.034.095	3.363	0,0%
Stillinge Skole	5,2%	1.987.924	1.392.496	595.427	4,4%
Søndermarksskolen	6,0%	3.800.006	4.583.302	-783.295	-4,1%
Vemmelev Skole	9,3%	3.607.860	2.549.462	1.058.399	4,9%
Total	100,0%	49.922.977	49.922.977	0	

Indfasningsmodel 4: beløb op til +/- 1 mio. kr. i skoleåret 2024/25, fuld indfasning i skoleåret 2025/26

Skole	Forventet andel af det samlede behov for inklusionsindsatser	Fremtidig tildeling ved indfasning op til +/- 1 mio. kr. år 1	Nuværende tildeling	Ændring i kr. (minus er reduktion af budgettet)	Ændring i % af skoledelens samlede budget (excl. SFO)
Antvorskov Skole	15,6%	7.782.072	8.283.363	-501.291	-1,2%
Baggesenskolen	9,7%	4.838.144	5.060.729	-222.585	-0,9%
Broskolen	8,4%	5.155.629	6.155.629	-1.000.000	-4,5%
Dalrose skole	3,6%	1.815.196	1.639.167	176.029	1,6%
Hashøjskolen	2,3%	1.171.285	517.213	654.072	8,7%
Hvilebjergskolen	1,9%	953.935	636.570	317.366	4,5%
Kirkeskovsskolen	1,5%	744.546	453.556	290.990	5,7%
Marievangsskolen	10,9%	5.446.163	6.015.583	-569.420	-1,9%
Nymarksskolen	11,4%	5.690.602	5.601.813	88.789	0,3%
Solskinsskolen**	14,1%	7.040.820	7.034.095	6.725	0,0%
Stillinge Skole	5,2%	2.392.496	1.392.496	1.000.000	7,3%
Søndermarksskolen	6,0%	3.583.302	4.583.302	-1.000.000	-5,2%
Vemmelev Skole	9,3%	3.549.462	2.549.462	1.000.000	4,6%
Total	100,0%	50.163.652	49.922.977	240.675	